Bamago

uxsar tyrñito proletaarinar negedegtiı

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

onii SENTIAABRIIN 16-nii ƏDƏR
№ 213 (1946)
I-YDE KOTO ● 13-deki ZILEE GARNA

BK (b) PAARTIIIN BURIAAD-MONGOLIIN MOZIIN KOMITEED, BMASSR-iin TƏBIIN GYICEDKEKE KOMITEED ba BURPROFSOVEEDIIN ZYGEES GARDAG KOLKOOZIIN ƏDƏR BYRIIN SONIN

REDAAGCIIN TELEFOONUUD:
Kerinucaigata redaagtoriin . . . . 3—44
Kerinucaigata sekretaariin . . . . 3—23
Kedoe azaliin keltesiin . . . . . „

RALCALIIGI ERHIMEER EMKIDKEKE

i respyyblikiin koto
onuudiin surguuli
olonkini əngəregçə
es sain beledkeltei
iteigeer suralcaliin
e ziliigi ugtasan bai
1936 onii dotor ke
n surguulinuudiigi
barigdasan, keden
uçan surguulinuud
elbin zasagdasan ba
myyzelgiin kedelme
suralcaliin jabuul
izaruulan emkidke
la, surguulinuudta
ke baidaliigi olgog-
aina. Ene bol, ma
rti ba zasagiin ga
n aguu jike udari
nekər STAALINII
rgelziin ankaraigiin
n.

zokistoi erke baidal
anç bol manai res
iin surguulinuud
36-37-oniigoo suralca
e ziliigi bygedeeree
edkelteigeer ugtaza
i baina şuu. Ulaan-
koon, Alair ba Tarba
rajoonuud bol sur
zasabari cagaadalga
kedelməriin talaar
aguudaas ton muu-
delmerilesen baina.
onuudta suralcaliin
e beledkel aavgus
5-da miin 40-50 pro
gyicedkegdesen bai
n Biçyyr, Zagarai
uniin rajoonuud ede
eregyi baidaltai bai

aliin şine zilde zi
sainaar beledkesen
inuud gekede, Ulaan-
o soo tataariin sur
(direegtorni nək.
) ba Bliyykeriin
e dunda surguuli
riini nək. Foortysj.
udaas Ivalga, Oron
alanta ba Zagastai
n aimag) g.m.bolno.

·Yde kotiin surguuli
suralcaliin ekin
yzegdesen ton jike
gekede, keden olon
suraka surguulijaa
baigaa. Eneni kadaa
yged, kaana, jamar

surguulida, ali smieenede ni orozo suralcaka tukai urid oilguulamziiin kedel meri jabuulagdaagyi, surag çadiin tərelkidtei tuskai kedelməri ertees jabuulag daagyin gem bolno.

Suragçadiin keregleke nom debter ba caarsa karan daa g.m. zyilnyydiigi abça yzebel gyiced kangagdaza əşəə çadagdaagyi baina. Juub gekede suragçad ba suragçadiin tərelkid bol nom debteriigi əəsedəə çə lcetə naimaanaas kudaldan abka tukai paarti ba zasagiin gazariin togtooliigi gyiced oilgoogyi, urdiingaa janzaar surguulida naidaad baisan uçarnuud yzegdebe. Burknii ge ba ilangajaa burkopso juuza bol suralcaliin nom deoteriigi kudaldaka jabada liigi ton muugaar emkidke sen baina.

Basa negen jike dutuu zyil gekede—manai respyyb likiin surguulinuudta 100 şakam surgagçad dutuu bai na. Alair, Bookon, Kabaan ba Zagarain rajoonuud bol surgagçadiigi bekizyylke ta laar ton muu emkidkeltei.

Gadana, suralcaliigi sen tiaabriin 1-de ekilekiin orondo sentiaabriin 10-da bolgozo baisan jabadal Ja ruuniin aimagta yzegdesen ba mən Aginç aimag sen tiaabriin 1-de suralcalaa ekilze çadaagyi baina.

Suralcaliin ziliin ekin deere tokiooldoson ede by kii dutuunuudaa eceen ko nog soo usadkaza çadaka josotoi. Iime deerees, paarti ba soveediin niutag deere ki emkinyyd bol ene yjede surguuli bykenii bai daliigi ton nariaar şalgaza, odoo baisan dutuunuudiigini ene geseer usadkan suralca liin jabuulgada biçiikanç tasaldal basuladkal uçaruul ka josogyi.

Uçar iimees, surguuliiin ali oykii kedelmeriigi ton deede kemzeegeereni tabiza, odoo ziliin suralcaliin zilde şine şine ilaltanuudii gi tui laza çadaka josotoibdi.

Nəkəd Levaneevski ba Leevçenkiigi ugtaba

Aavgustiin 13-nii ədər 17 cag 25 minuutada, Moskvaa koto şadaraa baisan Şoolkovsk aerodroom deere Soveed Kolbootiin geroi nək. **Levaneevski** ba ştyyrman **Leevçenko** kojoriin aguu jike koliin niiselge dyyrge senii bajarta zoriuulsan miitinge bolzoi.

Koito zygiin usan zamiin Deede ypravleeniiin naçaal nigiin orologço nək. **Jansoon** bol BK(b) P-iin TK ba SSSR-iin Arkəmsoveediin əmenəes miitingiigi neeke zuuraa yge kelesen baina.

Nək. Jansoonii kelesen yge

—Nəkəd, Soveed Kolbootiin geroi nək. **Levaneevski** ba ştyyrman nək. **Leevçenko** kojor manai aldarta sovee diin aviaacada əşəə nege ilalta tuilaba. Nək. **Levaneevskiin** kolbooto ştaad oço son jabadal bol manai by kii ilaltanuudiigi udaridagça aguu jike **Staalinii** yyske leer emkidkegdesen baigaa. Ameerikiin aviaaciin teek nikiigi şinzeze yzeke ba **kolbooto ştaadaas** Soveed Kolbootiin niiselel—**Moskvaa** koto kojoriin koorondo koi to tuiliin aguu jike agaa riin zam şinzeze yzeke ge sen zorilgotoi̇oor **Levaneevski** bol Ameerika oçoson bai gaa. Tiin **Levaneevski** ba **Leevçenko** kojor, tedenerte daalgasan daabariigi ynen zorigoos gyicedkee geze mə nəədər temdegleze bainam di. Teden bol Staalinii mee tedeer kedelmərilesen deerees daabariaa dyyrgeze çadaa. Daamai, ere zorig, keregee medeke jabadal, uridçalan bodozo yzeke, nizeed detaa liigi todoor şalgaza yzeke, ede bykii uçarnuud ene tyykete niiselgiin amzaltii gi kangasan baina.

Soveed Kolbootiin geroi baika geeçe jikeken kynde tei ba aldartai baina. **Levaneevski** bol ene nəree nerlyylne. Koito tuiliin aguu jike agaariin zam şinzelke jabadalda zəbken tyryyşiin alkam kiigdee. Caaşaa kiike kedelməri jike. Ene zoril goo dyyrgekiin tula garaa sugcaralgyi kedelke bainab di. Eneenee amzaltatai dyyr gekemnei damzaggyi baina.

***

Nək. Jansoonii syyleer SSSR-iin AKS-iin tyryyleg çe nək. V. **Moolotov** ba Soveed Kolboonii geroi nək. **Levaneevski** gegçəd ygenyy diigi keleze tus miitinge tarasan baina.

Şine konstituuciin projeegtiigi arad bygedeeree kelceze baina

Saikan Konstituuca baina

Aguu jike Staalin bagşiin zokiooson SSSR-iin şine Konstituuciin projeegtotoi tanilcaad baikada, tereen dotor manai bykii ilalta gyiceltenyydiin biçegdese niini ton iie karagdana.

Tus Konstituuciin projeeg tiin X beleg dotor graazda nuudiin gol yndesen erke ba ujalganuud tukai kele sen zyilnyydiigi nege ne geer yzekede minii zosoo aikabtar jike bajar tərenə.

Mən sunguuliiin sistieeme tukai kelesen XI bələgiigi yzekede, sunguuliiin sistiee miin argagyi ərgen ba so nor bolsoni jike sonirkoltoi baina.

Tiin minii sanakada, ma nai oron dotor əərəə azal kiingyi kəngen olzoor suu dag etegeedyyd baiza bol ko baina. Iimees konzooçod, kulagaiçad g.m. etegeedne riin erke kasaka tukai zyil oruulkiigi duradkanam.

B.Ž. Şojoonov.

C. Nomtiin

Bajar deere bajar

Eke saikan oronaimnai
Ilaad jiresen kegzəltees
Urgaad garaa saikanaar
Toli kurca gereltei;
Ceceer Staalinii zokiooson
Şineken Konstituuciin pro
jeegt.

***

Zyil bykenç gynzegii
Uuzam karagui karuulna,
Ygyylel bykenç udkatai
Ilaltiin zamaar kətəlnə.

Unşanam, unşanam, unşa
nam;
Olon nəkedtəjəə zəbşənəm.
Daamaigaar nəkeriingəə
kəərkədə
Dakin, dakin bajarlanam.

***

Bajar deere bajar kododoo;
Baidalnai iime zargaltai;
Staalinii yjiin bidenii
Alasni jaagaa gojobdaa.

Aimagiin Gyicedkomiin ankaralda

Žide. Mən aimagiin Burgaltain somon dotor Staalinii şine Konstituuciin projeegtiigi aradbygediin kelceen deere nege udaa tabig dakaar kizaarlagdasan baina. Somonii soveed bol Konstituuciin projeegtiigi keleeke jabadalda joson tedii geer kandana.

Eneen deerees aradzonii zygees Konstituuciin pro jeegtodo duradkal ba nemel te oruulka jabadal ygei.

Aimagiin gyicedkeke ko miteed eneen tukai ankara laa tabika josotoi.

Židiin dolgin.

Nəkəd STAALIN, MOOLOTOV, KAGANOOVIÇ, VOROŞILOV ba ORDŽONIKIIDZEDE RAAPORT

Mənəə bidener Loos-Anzeloos—Moskvaa kojoriin koorondo 19 mingan kilomeet riin gazarta niiselge kiize dyyrgebebdi. Ene niiselgiin zam bol Nomokon dalain ergiigi şudaraza, Koito dalain zamiin urtii uruuni zubşaza, Jakuud, Sibiir ba SSSR-iin təbiin rajoonuud deegyyr oto garasan bəgəəd kojor aguu jike oronuud bolko Soveed ulas ba Amieerikiin Kolbooto Ştaad kojoriigi kolboko baina. Ene niiselge bol kojor oronuudiin aradzoniigi byri oiriin bari caatai bolgoko beze geze bidener naidanabdi.

Byke zamdaa jabakadaa aguu jike **Staalinii** keçeel oroldolgiigi cag yrgelze kylieeze jabasan tula zam daa dairaldasan byke kaal tanuudiigi erçəmteigeer da ban garaabdi. Manai erkim saikan eke oron bol aikab tar inagaar kandaza, tuiliin jike tusalamza yzyylsen bai na. Bidener bol eke qronii goo tələə byke kycee, by ke erdemee ba byke ami bejejee cəm əkəər belen bainabdi.

Ene niiselgee dyyrgeed baikadaa, paarti ba zasagiin gazariin əgəsən jamarç şine daalgabarinuudiigi dyyrge keer belen bainabdi.

S. Levaneevski.
V. Leevçenko.
1936 onii sentiaabri 13.

iaadiin uran zokioolçod Ukrajiiniin uran zokioolçodtoi uulzaba

(Manai tuskai korrespondeentoos)

er Ukrajiina ulasiin n zokioolçonor **Keli Pieeter Paança** gede sentiaabriin 2-to bdi. Ede kojor uran od bideniigi tonç ar kylieeze əəsədiin looliin tukaida kəərə d, manai Buriaad baidal ba azakuin, sojoliin ali tukai kəg andaza baisaniigi ba ran zokiooliin jamar baisaniigi jikele so nirkon asuusanii syylde, tanai kelen deere biçegde sen zokiooloos, manai kelen deere orçuulbol ton sain baina, tereenees gadana ta nai Buriaad-Mongol oronii gi jabaza yzebel byri sain belei geze kelebe.

2 cag tukai jikele bajas kalantai kaluun kərəə kii ze gar garaa barilcan darui uçarkiin bajar kelceze amar çalaldaad taraba bide.

K. Namsarain.

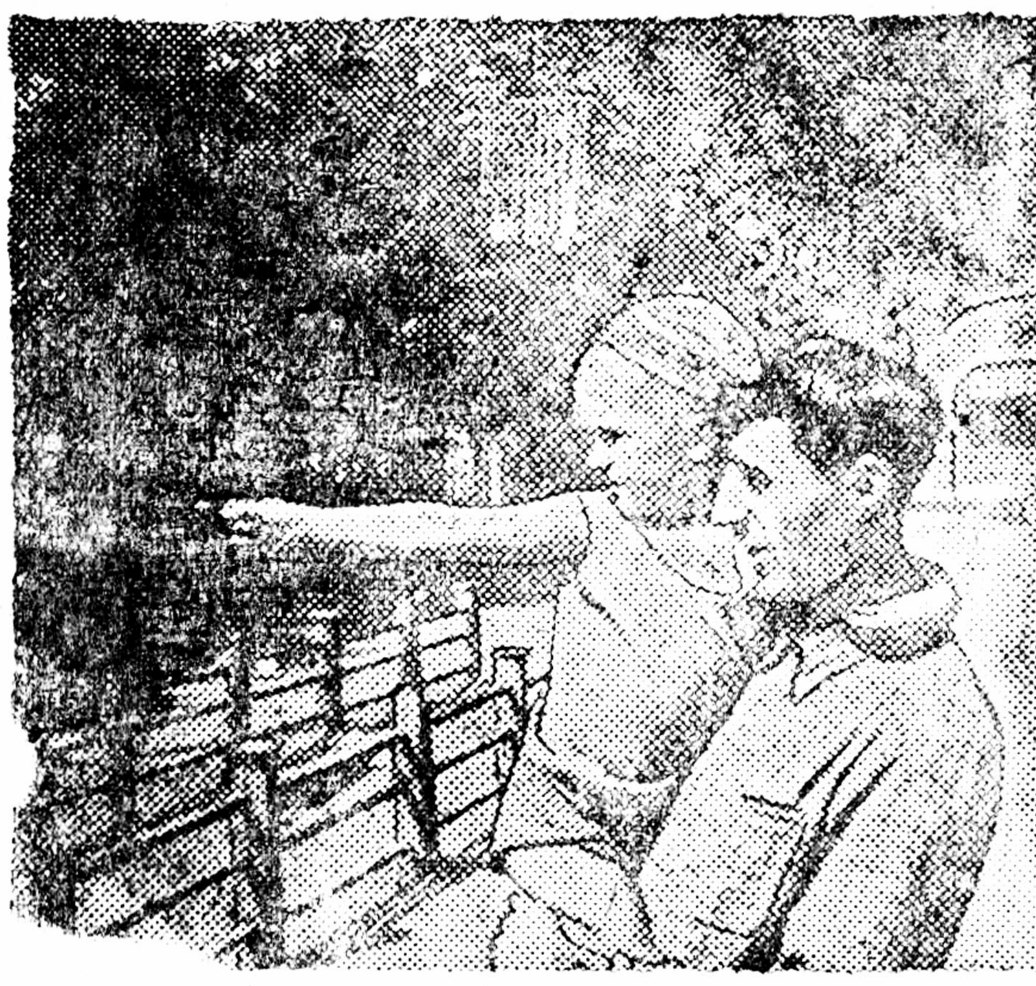

SOVEEDIIN KILIINKIDIIGI MANZUURIIN DEBISKEREES BUUDABA

Kabaarovsk. Sentiaabri 10. Ende abtasan medeeceliin josoor Manzuuriin debisker deerees, soveediin kiliin şa kiuulçadiigi buudaka jaba dal şineer yzegdesen baina. Sentiaabriin 8-nii ydeşiin 10 cagta, Yssyri mərənii ergide, Veerkni-Mikailovko geze toskonoos baruun koi no 3 kilomeetr tukai gazar ta karuulda baisan soveediin kiliin sakiuulçadiigi Manzuuriin debisker deere baisan Junfadyyn geze po siaolkoos 7-dakin vintoovko buugaar buudasan bəina. Buugiin somod karuulçadiin tologoi deekenyyr garasan baina. (TASS).

BMASSR-iin TGK ba AKS-to

Komunaal azakuin Arkom Vargaanov gegçiigi surguuli nuudiin barilga tuşaa paar ti ba zasagiin gargasan şiid keberinyydiigi dyyrgeke ja badalda egseer əsərəldəsənii teləə ba mən barilganuud deeree zoriuuta sedkeleer gemtelkiize baisan faagtanuu diiginiuusanii teləə paartiin Kinaka Komissoor, paartiaas gargagdasan baika tula Komunaal azakuin Arkomiin ba Respyyblikiin barilgiin kontooriin naçaalnigiin tuşaalas gargaka geze BMASSR-iin Təbiin Gyiced keke Komiteed togtooson baina. Gadana, TGK-iin seessiin ba preziidiymiin ge şyynees gargagdaba.

Respyyblikiin prokuroorto **Vargaanoviigi** kuuliiin kariuucalgada kabaaduulkiigi zəb şəəgdəsən baina.

***

Ulaan-Ydees—Moskvaa kyr ter liiziin ajanda mordokoo baisan emegteiçyydiin ko maandiin azakuin kətəlbərilegçədə nək. **Bytanaajeviigi** BMASSR-iin Arkomsoveed tomilosoņ baina.

Nək. **Bytanaajev** bol ene komaandiigi idee kooi geke mete azakuin keregcəlnyy deereni kangaka kədəlmərideə oroson baina.

Kizaar dotor

Gurban erkimyyd

Irkyygiin rajoonii, Liilovskiin somonii, Iijiiçiin ne remzete kolkooziin kolkooznig-emegtei Aanna Taraasovaa gegçe, sentiaabriin 4-də gurban kyygediigi gar gasan baina. Odoo edenere ni jasala sain bəgəəd, eke deni kolkoozoos zeeriin tusa lamza olgog doson baina.

kirpiiciin zavood

Kizaariin niutagiin azayi ledberi bol zil dotoroo 22 mi lioon kirpiice kiike kycetei kirpiiciin zavood bariza eki lebe. Ene bol kizaar dotoroo ton jike zavood bolko baina. Ene zavoodiin bykii barilgada 4 milioon təkərig ba kədəlməriçədiin baira tə kiəərəlgədə 1,5 milioon təke rig gargaşalagdaka baina.

Ulaan Ydiin talka tataka kombinaadiin erkim brigaadanuu diin brigadiirnuud. Zurag deere: zyyn garaas 1) Glaadisev A. 2) Maniykoov T.

SOVEED KOLBOON DOTOR

Gaa gazaraas 842 ceentner sviooklo

Voronieeziin moziin Kirsaanovskiin rajoonii „Besklaasovo-Oobşestva" geze kolkooz bol saakariin sviookliin tarilgiigi ene zilde ton tyryynee kiisen baina.

Sviookliin tarilgada tuskai zvinoo tasalza, tereeniigi daagçada emegtei nəkər Antoniinaa Nikiitinaa geg çiigi tomiloson baigaa. Nə kər Nikiitinaa gegçeni Mariija Deemçenkiin dyrşelees zişee abça, ene zilde sviookliin urgaciigi jikeer abka geze əəriingəə zvinoogiin kədəlməriçədeer zəbçən şiid keed, sviooklo tarika gazaraa tyryylen santimeetr, udaadani 10 santimeetr gur badakidaa 15 santimeetr gyn zegiigeer kakalaad, 1 gaa gazar byridee 600 kyneg maliin şibke şeese askasan ba bişe eldeb ətəgzyylelgiin kədəlməriiigi ylemze sai naar kiigeed, mən tarilgiin daisan bolko korkoi şomo guul ba burtag əbəsiigi sai tar arilgasan ba ynekeer sainaar azallasaņ baina. Mə nəə tuskai komiisa şalgalta kiikedee 1 gaa sviooklos 842 ceentner urgaca abça, byke kolboonii şine rekoordo tuilana geze eegnesen baina.

3033 gaa tariaa kuriaaba

Çeliaabinsk. Karakyyliin rajoonii Majakooviin MTS-iin kombainaça, oordento nəkər Malikoov gegçe „Staalinic" geze kojor kombainaar (sentiaabriin 7-nii ədər) 3033 gaa tariaa kuriaaba.

Nəkər Malikoov bol Poltaabiin rajoonii Jelizavieet poolskiin MTS-te kədəlməri ləkiin tula samolioolto suu za oçobo gene. Məņ tereenii koinoos avto-maşiinaar Malikooviin, kadasan tariaa cug luulagçaļ kamta 6 kyn mor dolcoson baina.

Kolkc... kl...

Zagarai. ... somonii Staal... kolkooz bol ... ni saraas ko... bariza ekilsen... reeniigee bar... zei. Tiigebeç... ko bolon dot... genyydiigi ... na. Barigdasa... zeeni: urta te... tr, ergeniini ... no.

Kolkooznig... teesendee baj... riin edərnyyd... di geldene".

Tus ger do... guulka, Ulaa... meteer sanaa... na.

ÇANARTAIGAAR, GOJOOR, YNEGYIGEER BA BOLZOR SOONI DYYRGEKE

Stakaanovtanii kədələənii kojordoki zil ekilbe. Manai socialiis oronii azalçan niite bol azal bykeniigee aguu jike ilalta ba kegzəltiigi bekizyylke ba ulamaar yrged keke bolon stakaanovtan ba udaarniguudta taaramzatai dyyren erke bolgoko, tedenii kədəlməriin gazar nuudiigi bykii keregseleere ni kangaza, stakaanovtanii kədələənii gi bodotooroni tologoiloko zorilgonuudiigi urdaa tabiza, stakaanovtanii kojordoki ziliigi teeknikiin arga çadabariin şine şine ilaltanuudaar temdeglen ekilebe.

Stakaanovtan ilaba. Stakaanovtanii ilalta byri yrgedekeni damzag ygei bai na. „Bolşoviiguud bol tuila san ilaltanuud deeree, sanaa gaa amarza çadakagyi, karin şine amzaltanuudiin teləə temeceke temecelee yrgel zelke josotoi. Tuilasan zyil nyyd deeree sekyyndiinç tedii sanaagaa amarkagyi, sekyyndiinç tedii keterke gyi josotoi, uçarani, keter ke jabadal bol gancakan karankii bydyyligiin yzeg del geeçe nəkəd" (S.Ordzonikiidze).

Manai Buriaadmongol respyyblikiin keden olon azayiledberinyyd, stakaanovtanii kədələənii ekin ziliigi nelieed jike amzalta ilaltanuudtai gaar əngərgəsən baina. Gebeç, kerebejee manai azayiledberiin kətəlberilegçəd ba inzeneer teeknikiin kədəlməriçəd bolon paarti profsojuuziin emkinyyd stakaanovtanii kədələəniigi bodotooroni tologoilozo ulam byri yrgedkeke gesen paarti ba zasagiin bolşoviig zaabari ba eriltiigi ədər byriin gariin kətəlbəri bolgon dyyrgedeg baisan bolbol stakaanovtanii ziliigi odoo tuilasan ilaltanuudaas ke den kubi ylyy ilaltanuudaar temdeglen əngərgəkə bai gaa.

Ulaan-Ydiin PVZ bol manai respyyblikiin bykii azayiledberi ba barilganuudiin tyryy bolno. Ene gigaantiin yiledberiin ba barilgiin emkidkelgenyyd bol orçon bai gaa bykii azayiledberinyydte zişeeni bolno gebeç, yiledberiin emkidkelge, ilangajaa, stakaanovtanii kədələəniigi yrgedkeke jabadal, barilga ba byteemziin çanariigi saizaruulka jabadal əşəə sula baina. Mənəə jamar zorilgo bainab gekede, byteeke zyil nyydee tyrgen, gojoor, çanartaigaar ba yne bagataigaar byteeke ba barika, kədəlməriçədiin bairanuudiin barilgiigi eris tyrgeer yrged keke g. m. ton gol çukala jabuulalganuudiigi kamagiin tyryyn şiidkeke uçartai baina. Ene dutagdalnuudiin baisanii teləə ba tereeniigi usadkaka jabadalda nen tyryyn zavoodiin ba barilgiin bolşoviig, inzeneer teeknikiin kədəlməriçəd kariuucaka josotoi geze nək. RAAZYMOV zavoodiin bodotobaidal ba dutagdalnuud deerees yndeselen onco zişee karuulza, zavood ba barilgiin paartiin kamtarsan cuglaan deere kelesen baina.

Manai zarim kətəlbərilegçədiin ba inzeneer teeknikiin kədəlməriçədiin stakaanovtanda tusa kyrgekegyi, kədəlməriiini gazarnuu diigi bykii keregselnyydeer kangakiin kemzee abadaggyi deerees ede dutagdalnuud garasan baina. Iimees stakaanovtanii kədələəniigi yrgedkeke jabadalda saad toibo tatadag şaltagaanuudiigi bol şoviig şyymzeleleer ileryylen usadkaza stakaanovtanii kədələəniigi yrgedkekiin yndeseer, barilgiin byteeziigi ba zavoodiin aşaglattiigi paarti ba zasagiin zaasan bolzor dotor gyicedkekiin tobço sonor zaabari nək. RAAZYMOV əgsən baina.

PVZ deereki dutuu dundanuud bol manai respyyblikiin bişe olon azayiledberinyydte cokom baika tula, nək. **Raazymoviin** zaabari bol mən tedeenii azaliin temecelde gol zaabari bololcoko josotoi.

Erkim stakaanovçad rekordiistanar: Sykootin, Kameniyyka, Cerempiliin, Borovjov, Grootys (PVZ), gegçediin ilaltanuudiin zişeenyydiigi olon niitiin zişee bolgon yrgedkekiin teləə stakaanovtanii kədələəniigi operatiiv josoor tologoilon kətəlbərilezə, yiledberiin ba barilgiin prograamanuudiigi bolşoviig josoor cag bolzorooşni urid gyicedkekiin teləə temeceke josotoi.

D. Kangiliin.

„YNEN" DOKIOO

Kezengi... nii so... med...

Soninii ku... logdongyi Kez... nii soveedto j... „Arakinça bri... gi tataka" ge... medeeceekeni: neremzete kolk... diir Tegediin ... kiin sogtuuga... tukai somonii ... ziidiym deere... dongodolgo so... bee zasaraagyi... kai daalgabari... rieeseni garga... tooson baina ge... ne.

Kariuucalgata ... B. VA...

Məne...

Kinoo-teaatr...

Kinoo „pr...

„Şine ca...

(Daug...

„Kinoo E...

„Staalinii mar...

(Daug...

Номер выпускал Н. ЦЫБЕНОВ. Верстали Ц. БАТУЕВ, Д. ЖАМЦАЕВ Тип. «Б.-М. Правды» и «Унэн» Уполглавлит 83